

Náhrada při újmě na přirozených právech člověka (§ 2956-2968 OZ)

Abstrakt

Tato diplomová práce přibližuje koncepci institutu náhrady nemajetkové újmy na přirozených právech člověka v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Hlavním cílem této práce je podat základní, ucelený pohled na problematiku náhrady újmy na přirozených právech člověka a prezentovat názory a myšlenky členů právní obce i mé vlastní na některé z hojně diskutovaných dílčích témat. V práci jsou dále rozebrány nejdůležitější změny, kterými se současná úprava liší od úpravy obsažené v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. V práci je pracováno s komentářovou literaturou, odbornými publikacemi a recentní i starší judikaturou českých soudů.

V první kapitole je rozebrána úprava přirozených práv, a to nejprve krátce na ústavní úrovni, což je důležité pro pochopení pevného zakotvení přirozených práv v právním řádu. Navázáno je úpravou na občanskoprávní úrovni, která je obsažena v části první občanského zákoníku. Dále se diplomová práce věnuje institutu odpovědnosti za způsobenou újmu, prevence vzniku újmy a základním předpokladům, které jsou pro vznik újmy zapotřebí. Instituty se spojí v kapitole třetí, kde je pojednáno o obecné koncepci náhrady za újmu na přirozených právech člověka. Nejdůležitější a nejrozsáhlejší část práce se věnuje náhradě za ublížení na zdraví a při usmrcení. V rámci této kapitoly je postupně pojednáno o dílčích nárocích poškozeného (bolestné, ztížení společenského uplatnění a další nemajetková újma), způsobu určení jejich výše a s tím související Metodice Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví. Navázáno je problematikou sekundárních obětí a náhradou nákladů spojených s péčí o zdraví a s pohřbem. Poslední kapitola této práce je věnovaná peněžitém dávkám, na které poškozenému vzniká nárok při splnění zákonných předpokladů a škůdce je povinen je poskytovat ve formě peněžitého důchodu.

Klíčová slova: přirozená práva člověka, nemajetková újma, ublížení na zdraví